

SLOVENSKA SKUPNOST

Suppl. al n. 6 (19) del mensile NAŠA
POT - Giugno 1976 - Sped. in abb. post.
Gr. III - Autorizz. Direzione PT Gorizia

PARLAMENTARNE VOLITVE - 20. JUNIJA 1976

SAMI ODLOČAJMO O SVOJI USODI

Zahteva po lastnem zastopstvu v parlamentu — Protest proti vsem krivicam in diskriminacijam — Proti vključevanju v italijanske stranke — Za uveljavitev svobode, demokracije in političnega pluralizma v državi.

Slovenska skupnost — krovna politična stranka slovenske narodne manjšine v Italiji — je za parlamentarne volitve dne 20. junija predložila lastno listo z znakom lipove vejice in vabi vse zavedne Slovence, da ji zaupajo svoj glas.

ZAKAJ JE BIL TA KORAK POTREBEN?

Slovenska skupnost se kot politična predstavica manjšine globoko zaveda svoje najvažnejše naloge: skrb za ohranitev njenega obstoja pred politično, kulturno in gospodarsko asimilacijo. Ta položaj Slovenski skupnosti narekuje, da gleda globlje in naprej preko morebitnih začasnih koristi in konkretnih možnosti za uspeh. V skladu s svojo dosedanja narodno-obrambno in narodno — ohranjevalno politiko, slonečo na modernih zgodovinskih silnicah in obrnjeno v perspektivno bodočnost, moramo poiskati najuspešnejšo pot za uresničenje naših zahtev. Na osnovi načel svobode in samostojnosti mišljenja in organiziranega delovanja in pravice do narodne istovetnosti, Slovenska skupnost zahteva, da morata država in dežela z ustreznimi predpisi zagotoviti slovenski narodni skupnosti v Italiji njen obstoj, neoviran razvoj, preprečiti asimilacijo, zagotoviti učinkovito jezikovno in kulturno avtonomijo, samostojno upravljanje šolstva vseh vrst in stopenj v materinem jeziku, pravico do uporabe slovenščine v vseh javnih uradih in odnosih, nediskriminiran gospodarski in socialni razvoj, ohranitev našega naselitvenega prostora, kulturnega in vsega ostalega narodnega izročila.

ZA LASTNO POLITIČNO ZASTOPSTVO

Slovenska skupnost je načelno in na podlagi dosedanjih izkušenj bolj kot kdajkoli prej trdno prepričana, da smo Slovenci v Italiji politično zreli in polnoletni ter lahko preko lastne politične organizacije brez tujega pokroviteljstva kot del samobitnega kulturnega naroda demokratično in tvorno postavljamo svoje narodne in gospodarsko-socialne zahteve in izbiramo najboljša pota za njihovo uresničenje. Ali z drugimi besedami: Slovenci hočemo biti polnopraven osebik — subjekt pri sprejemanju

vseh ukrepov za ohranitev naše narodne samobitnosti, posebno še na politični ravni. Zato moramo vedno in povsod imeti, in kjer ga še nimamo, zahtevati lastno politično zastopstvo in pri vseh volitvah nastopati združeni v okviru Slovenske skupnosti, ki se je od prvih začetkov na Tržaškem razrasla na Goriško in celotno deželo Furlanijo - Julijsko krajino.

PRVIČ V BENEŠKI SLOVENIJI, REZIJ IN KANALSKI DOLINI

Letošnje parlamentarne volitve so za Slovence zgodovinske, kajti prvič bo Slo-

venska skupnost prisotna s svojim volilnim znakom v celotni deželi Furlaniji - Julijski krajini, vključno torej v Beneški Sloveniji, v Reziji in Kanalski dolini, kjer živijo naši najbolj zapotavljeni rojaki. Prvič po priključitvi k italijanski državi leta 1866 bodo beneški Slovenci tako imeli možnost glasovati za slovensko politično formacijo in ne le za vsedrjavne italijanske stranke, ki jih že sto let raznarodujejo.

Vse italijanske stranke brez izjeme bi želele, da bi se Slovenci tudi ob volitvah pomešali vanje in se skrili pod njihov plašč ter tako živeli anonimno življenje. Slovenska skupnost pa pravi, da je to škodljivo in nespametno, ker vodi v neizbežno narodno asimilacijo. Zato moramo s svojim pravim imenom in s svojimi odločnimi zahtevami stopiti jasno na dan kot Slovenci na vseh področjih, tudi na politično-strankarskem. Italijanske stranke Slovence rade skrivajo v anonimnosti ter se jih spomnijo le tedaj, kadar rabijo njihove glasove.

ŽIVETI HOČEMO!

Naša bodočnost in naš položaj bosta odvisna predvsem od naše notranje moči ter naše volje do življenja. Kljub izboljšanimu ozračju zadnjih desetih let, Slovenci še vedno ne uživamo vseh osnovnih pravic, ki jih uživajo druge narodne manjšine v državi kot npr. Nemci v Južnem Tirolu ter Francozi v Dolini Aosta. Ob podpisu Osimskega sporazuma o dokončni ureditvi meje med Italijo in Jugoslavijo so bile izrečene velikodušne izjave glede ureditve položaja manjšin. Toda prav v teh zadnjih mesecih smo Slovenci v Italiji doživeli vrsto udarcev in razočaranj, ki jih nismo pričakovali: izvoljenim slovenskim predstavnikom ne dovolijo govoriti v materinem jeziku, vsiliti so nam hoteli mešane šolske okraje, prepovedali so tečaj slovenščine v Ukvah, grozijo z velikimi razlastitvami za avtoporto v Štandrežu, pri Fernetičih ter z uničenjem celih vasi na Krasu za napovedano prsto industrijsko cono. Končno v vladnem zakonskem osnutku za ratifikacijo in izvajanje Osimskih sporazumov pa ni slovenska manjšina niti omenjena, samostojno Slovensko gledališče v Trstu pa je moralo prekiniti z delovanjem zaradi neurejenega pravnega položaja in s tem povezane finančne podpore. Hudo diskrimi-

dalje na 2. strani ■

KANDIDATI

Kandidati SLOVENSKE SKUPNOSTI za
POSLANSKO ZBORNICO v okrožju
TRST:

- RAFKO DOLHAR
- BORIS GOMBAČ
- ANTEK TERČON
- ALOJZ TUL

Za SENAT:

- ALEŠ LOKAR
- MILAN SOSIČ

* * *

Kandidati SLOVENSKE SKUPNOSTI za
POSLANSKO ZBORNICO v okrožju
Gorica - Videm - Pordenon - Belluno:

- MARIJA FERLETIČ, ANDREJ BRATUŽ, REMO DEVETAK, RAFKO DOLHAR, MAKS GERGOLET, ANDREJ MAKUC, FRANC MLJAČ, SIMON PRESCHEREN, MARILKA KORSIČ, DAMJAN PAULIN, MARIJAN TERPIN, MIRKO ŠPACAPAN, EMIL VALENTINČIČ.

Za SENAT:

- ALBIN SIRK (Gorica), MARIJA FERLETIČ (Čedad), SIMON PRESCHEREN (Tolmeč - Videm - Pordenon).

NE RAZPRŠUJMO GLASOV MED ITALIJANSKE STRANKE

Mnogi se te dni sprašujejo, zakaj se Slovenska skupnost samostojno predstavlja na volitvah, saj je možnost, da bi izvolila svojega poslanca v parlament bolj teoretičnega značaja. Mi na to odgovarjamo takole: **ČE BI VSI SLOVENC V NAŠI DEŽELI, KI IMAJO VOLILNO PRAVICO, VOLILI ZA NAŠE KANDIDATE, BI TUDI MI GOTOVO IZVOLILI SVOJEGA PARLAMENTARCA.**

V praksi se je namreč izkazalo, da nihče ni pripravljen dosledno braniti naših pravic, če tega ne storimo sami. Izkustvo torej kaže, da je v politični ureditvi, kakršno imamo, najbolje, če sami nastopamo. Ta misel je osnovno gibalno za naš samostojni nastop.

SLOVENC IN ITALIJANSKE STRANKE

Dogodki v zvezi z bojem za uveljavitev slovenščine v izvoljenih svetih tržaške in goriške občine, pokrajine in dežele so nam dokončno razkrili, kaj se skriva za obljubami italijanskih strank do Slovencev. Ko je Krščanski demokraciji s blagohotno pomočjo Komunistične partije in Socialistične stranke uspelo »zadovoljivo« rešiti (zadovoljivo namreč za italijanske nacionaliste, ki ne dopuščajo, da bi se naš jezik dvignil iz geta, kamor so ga porinili in kjer ga skušajo še naprej držati) vprašanje slovenščine na tržaški provinci s tem, da so ga odložili z dnevnega reda, je izdala triumfalistično tiskovno poročilo, s katerim je pokazala svoj pravi obraz. Pokazala je, da kljub vsem obljubam, kljub vsej zunanji prijaznosti do Slovencev, v bistvu še vedno želi ohraniti privilegije italijanske večine in da je proti demokratičnim spremembam, kot bi bila recimo raba slovenščine v izvoljenih organih.

Takšno zadržanje DC je proti duhu demokracije. Ne besedne demokracije — te je pri nas itak že preveč — temveč dejanske demokracije in enakopravnosti. Stranka DC ima v svojih vrstah tudi kakega Slo-

na široko razglasa slovenske pravice, a so se potem dejansko hitro STRINJALI S KRŠČANSKO DEMOKRACIJO, ko je predlagala odložitev glasovanja o spremembi pravilnika, ki bi dovoljeval uporabo slovenščine. Na tržaški pokrajini je s tem že prišlo do zgodovinskega kompromisa..., a v izključno škodo Slovencev! Če se bo tak »zgodovinski kompromis« nadaljeval, bodo njegovi učinki kaj žalostni za nas in za italijanski narod. Ni zaman na zadnjem kongresu KPI v Trstu prejšnji tajnik tržaške DC pohvalil komuniste, češ da so edini, ki jim je uspelo vrediti in disciplinirati Slovence!

SAMI ODLOČAJMO O SVOJI USODI

Dragi slovenski rojaki, sami nastopamo zato, ker smo globoko prepričani, da nas nihče ne bo branil, če se ne bomo tudi sami! Kakor zmeraj v naši trdi zgodovi-

ni! Kakor v času fašizma in narodnoosvobodilnega boja

Morda nekateri niso še o tem prepričani, vendar prihaja čas, ko bodo vsi naši ljudje spoznali to resnico. Samo da ne bi bilo že prepozno, kot na Koroškem! Spoznali bodo, da imajo italijanske stranke svojo strategijo, svoje cilje, naši problemi in glasovi pa jim pridejo le občasno prav, kadar morajo to strategijo uveljaviti.

Zato moramo samostojno nastopati na volitvah in čimbolj strnjeno glasovati za kandidate slovenske liste, ne pa razpršiti svoje dragocene glasove med razne italijanske stranke, ki poleg vsega našega glasu niso ne vredne in ne potrebne. Zato glasujemo listo SLOVENSKE SKUPNOSTI, ki se prvič predstavlja s svojim enotnim volilnim znakom lipove vejice na celotnem ozemlju Furlanije-Julijske krajine ter na delu (provinca Belluno)/ ozemlja dežele Veneto.

Sami odločajmo o svoji usodi

■ nadaljevanje s 1. strani

nacijo do slovenske manjšine so vladne stranke zagrešile s tem, da so izključili Slovensko skupnost iz predstavništva v deželni komisiji za nadzorstvo nad radijskimi in televizijskimi oddajami. Prav tako so jo izključili iz državnega sklada za javno finansiranje političnih strank.

PROTI VSEM KRIVICAM IN DISKRIMINACIJAM

Za takšno nezadovoljivo stanje slovenske narodne manjšine in njenih osrednjih prosvetnih ustanov niso krive samo vladne stranke in pomanjkanje politične volje pri njih, ampak tudi druge vsedrjavne italijanske stranke, ki so pripravljene spopasti se z vlado za vse druge probleme, razen za naše. Kajti če bi nas demokristjani, socia-

venske kulturne ustanove. Zato nobena italijanska stranka ne zasluži naših glasov!

Položaj je torej resen. Toda glavno je, da se ne vdamo malodušju, ampak da ponosno in odločno nadaljujemo z našimi upravičenimi zahtevami, ne skriti pod plaščem neslovenskih strank, ampak s svojim pravim imenom in znakom, da bo za nas vedela tudi širša javnost v državi, da bomo lahko z večjo težo postavljali naše zahteve, vključno tiste po lastnem predstavništvu tudi v parlamentu.

SLOVENSKA SKUPNOST — NAŠ POLITIČNI ŠČIT

Naš prepotrebni politični ščit je SLOVENSKA SKUPNOST, samostojna in nikomur podrejena politična predstavica manjšine, izraz naše samobitnosti, našega hotenja, naše politične polnoletnosti, glasnica naših neodtujljivih pravic in odločne volje po življenju. Tiste volje po življenju, ki smo jo pokazali v najtežjih trenutkih naše zgodovine od turških vpadov in kmečkih uporov, pa do očiščenja in prerodenja v duhu majniške deklaracije ter trpljenja in krvavenja pod fašizmom in nacizmom do zmogovitega zaključka narodnoosvobodilnega boja. Kakor smo takrat v kljub težkim okoliščinam verjeli v boljšo bodočnost, tako moramo tudi danes, sledeč Cankarjevimi besedam: »Le v veri je moč in zmaga in odrešenje!«

Zato v nedeljo, 20. junija, izpričajmo našo prisotnost in vero v bodočnost brez vsakršnih dvomov in omahovanja ter s svojim glasom listi Slovenske skupnosti izrazimo svoj odločen protest proti diskriminatorski in oportunistični politiki vsedrjavnih strank do slovenske manjšine ter odločno povejmo njim in vsem drugim, da smo tukaj, da živimo in da hočemo živeti!

Slovenski kandidati na listah PCI in PSI za poslansko zbornico NE BODO IZVOLJENI, ker imajo prednost njihovi italijanski tovariši!

venca, zaradi videza demokratičnosti seveda. Toda ti Slovenci — posamezniki ne morejo uveljaviti slovenskih interesov, to so le slamnati možje, ki jih porivajo v ospredje, da bi prikriili svojo nazadnjaško politiko.

SOODGOVORNOST KOMUNISTOV IN SOCIALISTOV

Zanimivo pa je, da so pri tej mahinaciji v škodo Slovencev na tržaški pokrajini sodelovali tudi komunisti in socialisti. Ti so se sicer potrudili za sestavo izjave, ki

listi in komunisti ter drugi priznavali z dejanji tako, kot delajo z besedami, obljubami in vsemogočimi zagotovili, bi se Slovenci ne imeli kaj pritoževati. Tako pa doživljamo le razočaranja in diskriminacije: prepoved slovenščine v izvoljenih organih, izključitev Slovenske skupnosti iz državnega sklada za javno finansiranje političnih strank, neupoštevanje specifičnih potreb in zahtev slovenskih šol v delegiranih šolskih odlokih, pomanjkanje globalne zaščite, razlašanje in nazadnje neurejen položaj Slovenskega gledališča kot samostojne slo-

ODGOVORNOST SLOVENSKIH KULTURNIKOV

Italijanske stranke, naj so komu po miselnosti še tako blizu — so nosilke italijanske narodnosti, italijanske kulture, zgodovine, ljudskega značaja. Skoro naravno je, da bi nas rade potujčile, kakor je naravno, da smo Slovenci sami nosilci, sami subjekt slovenske narodnosti, slovenske kulture, zgodovine, slovenske narodne, ljudske in kulturne tradicije. In vse to je posebej predvsem v lastni politični organizaciji, Slovenski skupnosti, saj je ta tisto sredstvo, preko katerega lahko postavljamo zakonite zahteve in terjamo njihovo uresničenje. Če bi se narodna manjšina sama odpovedala temu sredstvu, bi prostovoljno odvrгла najuspešnejši instrument svoje samobitne narodne suverenosti. Po tej poti morajo voditi naše ljudstvo slovenski razumniki.

Ni si moč zamisliti, da bi bil danes, ako bi živel tu med nami, izven Slovenske skupnosti v kakšni italijanski stranki Prešeren, Levstik ali Cankar, kakor niso v italijanskih strankah najvišji predstavniki tukajšnje slovenske kulture, če izvzamemo nekatere oportuniste in vetrogončiče. Samostojni, modri in zavedni slovenski kulturniki v družbi z vsemi vzravnanimi Slovenci od delavca in profesorja ali znanstvenika zavestno gnetejo našo zgodovinsko gradivo. Slovenska skupnost poziva vse zavedne slovenske kulturnike in razumnike, naj se posamično in organizirano angažirajo za dosledno izpolnjevanje svoje zgodovinske dolžnosti, to je ustvarjanja kulturnih temeljev za utrditev in vzpon slovenstva ter utrditev demokracije, socialne pravičnosti, svobode in pluralizma. Pravi Slovenski kulturnik da glas Slovenski skupnosti!

OSIMSKI SPORAZUM in Slovenska skupnost

Od podpisa italijansko-jugoslovanskega sporazuma v Osimu (13. novembra 1975) je preteklo že pol leta, tako da si je že mogoče ustvariti bolj realno sliko o njenem pomenu, posledicah in perspektivah, ki se porajajo na ravni odnosov dobrega sosedstva med obema državama ter prebivalstvom na obeh straneh meje. Na tem mestu se hočemo dotakniti le problemov, pred katere je postavljena slovenska narodna manjšina v Italiji in ki živo zadevajo našega človeka. Na vseh občnih zborih krajevnih sekcij in drugih srečanj, ki jih je v tem času imela po vsej deželi Slovenska skupnost, so se naši ljudje živo zanimali za ta vprašanja. V njihovih vprašanjih je predvsem prišla do izraza zaskrbljenost nad posledicami, ki bi utegnile usodno prizadeti naš naselitveni prostor ter jamstvene osnove za sklicevanje po polni zaščiti naše narodnostne skupnosti.

Zato je potrebno, da ponovno pojasnimo stališče Slovenske skupnosti. Ta se je, kot znano, vedno zavzemala za dokončno ureditev meje med obema državama (ko so druge italijanske stranke — tudi levičarske — še previdno molčale, saj je komunistični senator Terracini še pred dvema letoma na neki proslavi na Opčinah dejal, da ne ve, kdo ima prav v sporu za cono B!), ker meni, da je stabilnost meja nujno potreben pogoj za pomirjenje in s tem tudi za življenje narodnih manjšin. Zato je ta namen sporazuma odkrito pozdravila. Glede ostalih delov sporazuma, ki se tičejo ustanovi-

tve industrijske cone na Krasu ter mehanizmov za zaščito manjšin pa si je pridržala pravico, da jih oceni v skladu z realnimi interesi naše narodnostne skupnosti.

Da sta to dva momenta, ki najbolj vznemirjata naše ljudi, priča vrsta dogodkov prav v teh zadnjih šestih mesecih in ki gredo od prepovedi slovenskega tečaja v Ukvah in razmejitve šolskih okrajev pa do zaostritve vprašanja rabe slovenskega jezika v javnih odnosih in izvoljenih organih ter več ali manj prikritih groženj po novih obsežnih razlastitvah za avtoporte in druge podobne objekte. Pojavila se je tudi že določena kampanja proti upravičenim obrambnim stališčem slovenske narodnostne skupnosti.

Ali je potem kaj čudnega, če naši ljudje gledajo vsak dan bolj skeptično na razne avtoporte in industrijske cone ter faraonska avtocestna vozlišča? Slovenska skupnost je utemeljeno poučena o tej zaskrbljenosti naših ljudi, zato jim ponovno zagotavlja, da se bo borila proti vsem tistim posegom, ki bi ogrozili življenjske interese naših ljudi bodisi kot posameznikov bodisi kot skupnosti. To je predvsem ona dolžna storiti, ker tega ne bo storila nobena italijanska stranka, pa naj bo še tako napredna, demokratična ali levičarska.

Čim več Slovencev jo bo na bližnjih volitvah podprlo s svojim glasom, tem bolj učinkovita bo njena politična moč v obrambi življenjskih koristi slovenske manjšine.

Iz programa Slovenske skupnosti

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je na tiskovni konferenci dne 1. junija predstavilo svoj program in kandidate za parlamentarne volitve. Iz njega povzemamo najvažnejše točke.

NARODNOOBRAMBNI PROGRAM

1. Globalna rešitev vseh naših narodnostnih problemov;
2. Pravične podpore za vse slovenske kulturne in podporne organizacije;
3. Ustanovitev avtonomne slovenske televizije v okviru RAI;
4. Avtonomna ureditev slovenskega šolstva, vključno ustanovitev samostojnega šolskega okraja;
5. Ukinitvev razlaščenja slovenske zemlje in krčenja ozemlja, na katerem živijo Slovenci;
6. Odprtje slovenskih šol v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini;
7. Uporaba slovenskega jezika v vseh javnih uradih in ustanovah;
8. Redno izdajanje Uradnega vestnika dežele FJK v slovenskem prevodu;
9. Javno financiranje Slovenske skupnosti, katerega so deležne druge italijanske stranke;
10. Da se s posebnim zakonom zagotovi pravica slovenske manjšine do svojega predstavnika v parlamentu, kot je to zagotovljeno francoski manjšini v Dolini Aosta in nemški na Južnem Tirolskem.

GOSPODARSKO-SOCIALNI PROGRAM

1. Odprava vseh nepotrebnih vojaških služnosti v deželi FJK;
2. Zaposlovanje na narodnostni podlagi v javnih upravah, ustanovah in podjetjih z državno udeležbo, kakor je to urejeno na Južnem Tirolskem;
3. Posebni posegi državnih in deželnih denarnih zavodov v kmetijstvu, obrtništvu, trgovini, srednji in mali industriji s posebnim ozirom na zadevne potrebe slovenske manjšine;
4. Učinkovitejše reševanje nezadovoljivih socialnih struktur v korist slovenske narodnostne skupnosti, vključno podeljevanje ljudskih stanovanj IACP po narodnostnem razmerju;
5. Zajezeitev emigracije posebno iz predelov Beneške Slovenije, Režije in Kanalske doline;
6. Preprečiti vsakršne špekulacije na potresnem področju v škodo prizadetih prebivalcev;
7. Zagotoviti delovno mesto študirajoči mladini;
8. Sorazmerno zastopstvo v vseh komisijah javnih ustanov;
9. Primerno podporo združnim oblikam, sodelovanja na kulturnem, kmetijskem in obrtniškem področju;
10. Okrepiti storilnost tržaškega pristanišča in razvoj turistične dejavnosti v deželi.

»Naš popotni list v svobodno prihodnost«

Vsak je svoje sreče kovač, pravi star pregovor, in to v veliki meri drži. Ta pregovor pa ne velja samo v zasebnem, ampak tudi v javnem življenju. V političnem življenju bi lahko v smislu tega pregovora lahko rekli: Vsak narod je svoje sreče kovač. Slovenci v zamejstvu kujemo svojo usodo tudi na voliščih. Ne samo v kulturnih domovih in v gledališču, ne samo v slovenskih šolah, cerkvah in krožkih, ne samo v športnih dvoranah in na športnih igriščih, temveč tudi in predvsem v političnem življenju, saj je narod brez svoje politične stranke in svojih javnih mož prav taka sirota kot narodi brez svobode.

Zato si bomo, dragi rojaki in rojakinje, 20. junija ob državnoborskih volitvah sami kovali usodo in svojo srečo, saj smo mi polnoletni in ni treba posrednikov — kot za časa kolonializma — ki bi za nas politično mislili, načrtovali in ukrepali. Mi smo zrel narod, mi smo zrela manjšina, zato ne potrebujemo nikakih posredovalcev, ne z leve in ne z desne!

SOLIDARNOST MED MANJŠINAMI

Ko bomo stopili na volišča, pa se moramo zavedati še tele važne okoliščine: v zadnjem času nastaja v italijanski državi močna povezava med vsemi narodnostnimi manjšinami. To je pot, po kateri moramo in hočemo hoditi, tudi v vidiku skorajšnjih volitev v evropski parlament, v katerem morajo biti prisotne tudi narodne manjšine in skupnosti.

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je že več časa na delu za ta veliki cilj: v tem smislu je imelo plodne razgovore z Nemci na Južnem Tirolskem, s francosko manjšino in sardinjsko etnično skupnostjo, s katalanskimi predstavniki, s Furlanskim gibanjem in drugimi. Vrstili so se v tem pogledu sestanki in študijski dnevi v Vidmu, Bocnu, Trentu, Milanu in drugod.

Pred nami so nove naloge in novi cilji, ki jih bomo kot predstavniki slovenske narodne skupnosti laže uresničili skupaj s predstavniki

drugih manjšin in skupnosti v državi, ako bomo povezani in močni!

ZGODOVINSKA PRILOŽNOST

V vidiku teh novih velikih ciljev, pa je nujno, da smo najprej mi Slovenci združeni, vsi: od Trbiža do Trsta! Prvič se nam v zgodovini ponuja izredna priložnost voliti povsem slovensko: voliti slovensko listo in slovenske kandidate! Ne zamudimo te zgodovinske priložnosti, če hočemo biti v novi povezavi z drugimi narodnimi skupnostmi močni, če hočemo imeti svoj glas tudi v bodočem evropskem parlamentu.

Italijanske stranke ne potrebujejo naših glasov, imajo dovolj svojih. Saj mi ne prosjamo za italijanske glasove, tako naj tudi italijanske stranke puste naše volivce na miru, saj jih že leta in leta samo izigravajo. In to vse stranke! Če bi kaj veljale, bi takó vladne kot opozicijske stranke lahko že zdavnaj izglasovale v parlamentu tak zakon, ki bi povsem in pravično rešil vsa naša vprašanja: narodna, kulturna, socialna in ekonomska. 20. junij bo za Slovence preizkusni kamen za vse Slovence, tako za tržaške in goriške kot tudi za beneške Slovence in Slovence v Kanalski dolini.

TUDI NA VOLIŠČU SLOVENCİ

Za svoj jezik, zemljo in narod se moramo opredeliti tudi na volišču, čeprav nam italijanske stranke pravijo, da tega ni treba. Toda mi bomo na volišča šli s Prešernom in s Cankarjem v srcu! Ne zato, da bi ju politično izkoriščali, ampak zato, ker sta nam v narodni zavesti blizu danes morda, kot že dolgo ne! Cankar je v enem svojih del napisal sledeče misli, ki naj bodo vsem zamejskim Slovincem v premislek, ko se bomo 20. junija podali na volišča:

»Narod slovenski je majhen in ubog in zaničevan od sosedov mogočnih. Ali pravično bi bilo, da bi izkazovali temu malemu in ubo-

gemu narodu največje spoštovanje... Če se ozremo na mračno, suženjsko preteklost našega naroda, če premislimo, kako se je moral boriti in kako se mora boriti še danes za svoj obstanek, za pravice, ki jih uživajo drugi od pamtiveka kot nekaj naravnega, ob sebi razumljivega, tedaj se nam pač lahko širijo prsi od ponosa, da smo dosegli to stopnjo kulture, na kateri stojimo danes... Drevo našega naroda ni bolno, ni se nam bati, da bi se posušilo. Pred ves svet stopimo lahko s proizvodi svoje duše in svojega razuma: to je izpričevalo našega življenja, to je naš popotni list v svobodno prihodnost!« (Ivan Cankar — Tujci).

ODLOČEN GLAS PROTI VSEM KRIVICAM

Mislím, da bi težko kdo od nas lepše in globlje povedal te stvari v tem času, ko so nam prepovedali govoriti slovensko v izvoljenih svetih, ko nam razlašajo na debelo slovensko zemljo, ko nam nočejo dati televizije v slovenskem jeziku, ko nočejo rešiti vprašanje slovenskega šolskega okraja, Slovenskega gledališča in slovenskih kulturnih organizacij, ko nočejo odpreti slovenskih šol v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini! Vse te krivice terjajo naš odločen glas, terjajo pokončen hrbet in slovenski ponos v srcu. Vse te vrline ima naš zavedni slovenski človek vedno, ob času volitev pa jih mora imeti še toliko bolj!

dr. Drago Štoka
deželni svetovalec Slovenske skupnosti

Odločen boj za

Po podpisu Osimskega sporazuma je zgedalo, da je nastopilo novo in ugodnejše ozračje za uresničevanje pravic slovenske manjšine v Italiji, ker odnosov med Italijo in Jugoslavijo ne obremenjuje več vprašanje meje. Zato je Slovenska skupnost ponovno prva sprožila zahtevo po uveljavitvi pravice do uporabe slovenščine v izvoljenih organih na Tržaškem in Goriškem. Njnim predstavnikom tako v tržaškem občinskem, pokrajinskem in deželnem svetu je bilo onemogočeno, da bi se izražali na jeziku v materinem jeziku. Kot znano, je dr. Dolhar v znak protesta zapustil sejno dvorano, pokrajinski svetovalec Brezigar je zahteval odstop pokrajinskega odbora, deželnega svetovalca dr. Štoka pa je predsednik zbornice socialist Pittoni prekinil z zvončkljanjem, ko se je izražal v slovenskem jeziku.

V goriškem občinskem svetu sta svetovalca Slovenske skupnosti dr. Paulin in prof. Bratuž vložila resolucijo, ki zahteva — z ustrezno spremembo notranjega pravilnika — prosto uporabo slovenskega jezika v občinskem svetu. Obstoječa večina italijanskih strank pa zavlačuje na vse načine razpravo in glasovanje o tem predlogu.

VEDENJE ITALIJANSKIH STRANK

Zanimivo je, kako so se ob tem vprašanju vedle italijanske stranke, DC, PSDI in PRI so zagovarjale stališče, da morata to

SLOVENSKA SKUPNOST ZAUPA MLADINI

Tudi v slovenski narodni skupnosti stopa na plan mladina s svojimi novimi pogledi in problemi. Nas zlasti privlačuje tisto, kar prinaša moderni čas tako v slovenskem kot v italijanskem okolju, v katerem nam je usojeno živeti. Ne zanima nas toliko preteklost — čeprav lepa in svetla — z značilnimi narodnostnimi boji, v katerih se je skoro docela izčrpavalo politično delo slovenske manjšine, kakor sedanjost in prihodnost, v kateri si bomo morali poiskati svoj prostor in urediti življenje. Mladi slovenski človek, ki ne čuti več tako hudo nekdanjega protislovenskega pritiska, živi nekako razpolovljen med slovenstvom in problemi, ki so mu skupni z italijanskimi. Zato si težko zgradi eno osebo v dveh okoljih. Kljub temu pa živi v mladih globok čut za našo slovensko narodno zavest in odgovornost. Slovenska skupnost nam daje oporo v boju za naše narodne pravice, obenem nam odpira širše perspektive z de-

lom za preoblikovanje splošnih potreb družbe, v kateri živimo. Na tej fronti stoji Slovenska skup. hkrati z večinskim narodom in njegovimi tvornimi silami v boju za pravo demokracijo, za socialne in gospodarske reforme, proti fašizmu, za moderno, k pravemu napredku stremečo družbo.

Slovenska skupnost je torej tudi in predvsem za nas mlade tolmač narodnih potreb, pa še tolmač nemira in pričakovanj novih rodov. V Slovenski skupnosti mladini ni treba v tujem jeziku in duhu hlapčevati tujemu nacionalizmu, kot se dogaja v italijanskih strankah, pač pa lahko v okviru naše politične organizacije družbeno angažirano deluje, služi naprednim narodnim, socialnim in kulturnim ciljem, in sicer tako, da igra osebno vlogo kot subjekt in po tej poti rešuje hkrati našo narodno istovetnost in skupno družbeno, pa še svojo bodočnost. Zato bomo tudi mladi lahko navdušeni in z zaupanjem dali glas Slovenski skupnosti.

Proti diskriminiranemu razlaščenju

Slovenci v Furlaniji-Juljski krajini smo naseljeni na idealnem loku ozemlja, ki se razprostira od Trbiža sredi ponosnih Juljskih Alp in na meji s Koroško, preko globokih in zelenih dolin Benečije, kjer sredi še nedotaknjene narave žubore čiste vode, do sončnih vinskih gričev, ki se dvigajo nad furlansko nižino na eni strani in Gorico na drugi, tja do kraške planote, ki v svojem zelenem sijaju skriva podzemne skrivnosti in se v prešernih pašnih spušča do sinjega Jadrana.

Naše ozemlje je lepo, a žal na prepihu: preko njega potekajo različne interesne silnice. Vedno moramo računati s težnjo, da bi ga nam odtujili. Po njem potekajo trase za avtoceste in železnice, za naftovode in plinovode, na njem koncentrirajo načrte za industrijo, mednarodne prehode in naseljena območja. Naše ozemlje je za nas bistvena vrednota, zato nam jo skušajo na vse načine odvzeti, češ da je to neobhodno potrebno za družbeni in gospodarski napredek. Toda naš človek je bil doslej pri tem vedno prikrajšan in diskriminiran.

Proti kolonialnemu odnosu

Zavedamo se, da ne moremo ustaviti industrializacije, sodobnih tokov in napredka, ki lahko prinaša blagostanje nam in vsem drugim prebivalcem naše dežele. Toda smo odločno proti temu, da bi morala pri tem trpeti vedno le naša narodna skup-

nost. Če je žrtev nujno potrebna za javno korist, morajo dati pravično odškodnino, ne pa da nam zemljo kratkomalo kradejo.

Pri vsakem odstopu naše zemlje smo oškodovani tudi kot skupnost in ne le kot posamezniki, saj je izguba zemlje za nas vedno tudi skupnostna izguba. Z zemljo iz-

dejansko do nas obnašajo, je sledeči: pred dvema letoma je pokrajinska uprava v Trstu, ki jo vodi Krščanska demokracija, organizirala velik mednarodni kongres o manjšinah, češ da je treba o tem vprašanju slišati mnenje znanstvenikov z vsega sveta. Na tej konferenci so bile potrjene naše za-

Slovenski volivci! Pridružite se SLOVENSKE SKUPNOSTI, ki s pomočjo vseh vas LAHKO IZVOLI svojega predstavnika v parlament!

gubi naša skupnost glavni gospodarski vir; upreti se moramo zato vsakršnemu kolonialnemu odnosu do nas.

Zato zahtevamo, da nas enakopravno vključijo v tokove modernizacije in industrializacije na našem naseljenem ozemlju. Da v ustanovah, ki jih postavljajo z našim prispevkom zemlje, naši ljudje dobe pošten kos kruha in ne le drobtine. Vendar ta kos kruha ne sme biti združen z nevarnostjo za asimilacijo, ampak mora utrditi našo narodnostno skupnost. Zasesti moramo tudi višja mesta, kjer se sprejemajo odločitve, ne le tista najnižja in podrejena.

Besede in dejanja

Toda do ustvaritve takšnih pogojev smo še zelo daleč! Poučen primer, kako se

hteve: omejitev razlaščenja na najmanjšo možno mero, pravična odškodnina tako za posameznike kot za skupnost, sorazmerno število delovnih mest za naše ljudi v ustanovah, ki nastajajo na našem ozemlju.

Kmalu po tej konferenci se je ista pokrajinska uprava lotila zelo velikega načrta na našem ozemlju, tovarnega postajališča na Fernetičih. Kakor da ne bi za gornja mnenja znanstvenikov nikoli nič slišala! Kakor da bi bili milijoni za manjšinsko konferenco proč vržen denar! Omenjenih točk sploh ni upoštevala, ampak je dokazala, da jih tudi ne misli upoštevati: prvotni načrt je megalomansko razširila na nove obsežne površine, kakor bi ji šlo samo in izključno za uničevanje naše narodnostne imovine; ni imela in nima namena plačati pravičnih odšodnin ter ni vzela v službo niti enega našega človeka.

V enotnosti je moč

Dragi Slovenci, to je še en dokaz več, da žal nihče sam od sebe ne bo upošteval naših koristi in pravic, če jih ne bomo znali braniti. Zato je nujno potrebno, da se nam tudi ti pridružiš, da tudi ti voliš Slovensku skupnost. Samo če bomo enotni in politično močni, se bomo lahko uspešno upirali in pogajali. Samo v takšnem primeru bomo lahko kaj dosegli. Ne rečemo, da se tudi Slovenci v italijanskih strankah ne morejo nekaj časa boriti za naše pravice, a samo dokler jih nekje od zgoraj ne pozovejo k strankarski pripadnosti in disciplini. Tedaj morajo utihniti, kakor se je zgodilo na tržaški provinci. Mi pa ne bomo nikoli utihnili, saj mi odgovarjamo samo našim volivcem in nikomur drugemu!

Enakopravnost slovenščine

vprašanje rešiti rimska vlada in parlament, komunisti in socialisti so v besedah načelno to pravico zagovarjali, toda dejansko niso mignili z mezinem, da bi politično izsilili od Krščanske demokracije (proti nadoblasti katere pravijo, da se borijo in vabijo Slovence, naj volijo KPI in PSI!) dejansko izvajanje te osnovne pravice. Tako se je zgodilo, da se slovenski svetovalci, izvoljeni na listah KPI in PSI niso pridružili svetovalcem Slovenske skupnosti in spregovorili v slovenščini. To je dejstvo, ki ga lepe načelne izjave in volilna kampanja ne morejo zakriti in opravičiti. Zgodilo se je še več: ko je bilo treba v tržaškem pokrajinskem svetu glasovati za ustrezno spremembo notranjega pravilnika, ki bi predvideval

Odstopanje komunistov in socialistov v osnovni zahtevi slovenske manjšine po uporabi materinega jezika v javnih odnosih je simptomatično za razmere po Osimu. Tako so Krščanski demokraciji dali roko, da je zaenkrat spravila z dnevnega reda to zanj kočljivo vprašanje.

To je eden izmed konkretnih primerov iz zadnjega časa, ki dokazuje, da italijanske stranke nočejo po kostanj v žerjavico za Slovence. Zato tudi ne zaslužijo našega glasu!

Glas bomo dali zato SLOVENSKE SKUPNOSTI, ki od pravične zahteve po uporabi slovenščine v javnih odnosih ne bo odnehala, pa naj Komunistična partija Italije

Naši glasovi bi bili IZGUBLJENI, če bi jih dali NESLOVENSKEM strankam in si s tem kopali grob raznarodovanja! Drugih s tem ne rešujemo, same sebe pa pogublamo!

tudi uporabo slovenščine, so komunisti in socialisti pristali na predlog demokristjanov, naj se to vprašanje odloži. Proti odložitvi je bil spet le svetovalec Slovenske skupnosti.

sklepa kakršne koli »kompromise«. Slovenski volivci ne smemo dopustiti, da bi KPI in DC sklepali »zgodovinske kompromise« in druge na račun naših s krvavim bojem in težkimi žrtvami pridobljenih pravic!

**20. JUNIJA
VOLI
TAKOLE**

Zakaj glas SLOVENSKI SKUPNOSTI

Slovenska skupnost nastopa na teh parlamentarnih volitvah zato, da kot edina slovenska stranka v Italiji izpriča prisotnost naše manjšine. Zato, da bi naše ime, ki mnoge moti, izzvenelo po vsej državi in potrkal na vest tistim, ki so nam vse obljubili in ničesar držali. Tistim, ki so nam obljubljali zaščitni zakon, a ga pustijo ležati v predalih parlamenta; tistim, ki so obljubljali stotine milijonov za naše gledališče, ki pa je sedaj pred bankrotom; tistim, ki so obljubljali ureditev naših šol na avtonomni osnovi, pa nam nočejo dati niti enega samostojnega šolskega okraja; tistim, ki so obljubili televizijske oddaje v slovenščini, pa so prelomili pogodbo in nas izključili iz zadevne nadzorne komisije; tistim, ki so zagotavljali, da ne bodo več razlašali naše zemlje, pa stalno pripravljajo načrte za nova razlašanja; tistim, ki so obljubljali enakopravno namestitev naših ljudi v javnih uradih in ustanovah, pa odklanjajo napredovanje vsakega našega uradnika in s tem izvajajo diskriminacijo; tistim, ki so zagotavljali, da bo po Osimu drugače, a je še slabše, kot kdajkoli prej.

NEIZPOLNJENE OBVEZNOSTI DO NAS

Izrečenih obljub je bilo nič toliko, izpolnjenih pa bore malo. Naša družbena in gospodarska moč ni velika, zato pa je velika naša moralna moč pred tistimi, ki sklepajo vse iznajdljivejše kompromise na naš račun. Smo problem vesti in demokracije prav zato, ker smo majhni. Dokler ne bomo v polni meri deležni demokracije tudi mi, dotlej ni mogoče govoriti o pravi demokraciji. Naj rečemo z avstrijskim intelektualcem, ki se je takole izrazil o koroških Slovencih: «Dokler oni niso svobodni in polnopravno spoštovani, tudi jaz nisem svoboden in polnopravno spoštovan!» Tako mislijo in govore pošteni ljudje. Tako mislimo in pravimo tudi mi.

Zato smo tu, zato se predstavljamo na volitvah.

Nekaj časa so govorili, predvsem levičarji, češ da je Slovenska skupnost nekakašna reakcionarna politična formacija desničarskega kova. Nas pa ne zanima ali nam dajejo etiketo naprednjaštva ali nazadnjaštva. Nas zanimajo predvsem konkretna dejstva in dejanja, a ravno pozitivnih konkretnih dejstev za Slovence ne znajo pokazati italijanske stranke, niti tiste, v katerih so vključeni tudi Slovenci.

ODLOČEN BOJ SLOVENSKE SKUPNOSTI

Napredek pomeni takšno spremembo političnih in družbenih odnosov, ki bi omogočili vsem, tudi majhnim in nemočnim, da prav tako soodgovorno sodelujejo pri važnih odločitvah, kot veliki in močni; da pridejo do iz-

raza vsi glasovi, da se odpravijo vsi monopoli. Izkušnja nas uči, da se v Trstu, Gorici, Beneški Sloveniji in Kanalski dolini ta boj odvija v znamenju uveljavitve Slovencev, slovenskega jezika in kulture. Boj Slovenske skupnosti je torej globoko napreden, neglede na to, kakšna subjektivna mnenja imajo o njem te ali one politične formacije, te ali one stranke. Ta boj ni napreden le za Slovence, temveč tudi za same Italijane, pa tudi za Furlane, Nemce, Provencalce in druge manjšine v državi.

PROTI VSAKEMU TOTALITARIZMU IN ŠKANDALOM

Zato glas za Slovensko skupnost tudi ob parlamentarnih volitvah ni izgubljen glas, kakor nekateri govorijo. To je obenem pozitiven in pribodljiven glas za demokracijo, za pluralizem, za toleranco drugačnega. Prav tega pa v tej naši državi najbolj manjka. Glas za našo listo je tudi glas proti vsakemu totalitarizmu, belemu, črnemu ali rdečemu! Glas za naše kandidate je glas za pošteno upravljanje, proti vsem škandalom in podkupovanju. Saj smo dokazali, da tam, kjer so nam volivci izkazali zaupanje (Devin-Nabrežina, Repentabor, Števerjan itd.), znamo pošteno upravljati javne zadeve, zato nam volivci lahko zaupajo.

SITI SMO OBLJUB

Zato tudi ob vsedravnih volitvah zapajate v samostojni nastop Sloveske skupnosti, ki predstavlja v sedanjih razmerah edini pošten odgovor na vsa zapostavljanja in diskriminacije slovenske narodne manjšine v Italiji, ki se mora trideset let po zmagovito zaključeni drugi svetovni vojni nad fašizmom in nacizmom še vedno boriti za svoje osnovne politične, narodnostne in gospodarsko-socialne pravice. Naj za ta naš protest, ki je obenem krik po svobodnem in enakopravnem življenju skupno z državljani večinskega naroda, zve javnost po vsej deželi in državi in še dlje.

Naloga Slovenske skupnosti je zato, da išče vedno najboljše poti, ki bi nam omogočile uresničitev interesov slovenskega prebivalstva v naši deželi. Stalno torej ušče poti, po katerih bi uresničili neizpolnjene obljube italijanskih strank. Kajti naš človek je sit obljub, hoče odločnih in konkretnih dejanj.

To pa bo moč doseči le, če bomo močnejši in povsod vedno prisotni.

Zato, dragi slovenski volivci, ne razpršujmo svojih dragocenih glasov med razne italijanske stranke, ki jih ne zaslužijo in ne potrebujejo, ampak strnjeno glasujmo za svojo samostojno listo — za SLOVENSKO SKUPNOST!

ZA IZHOD IZ GOSPODARSKE KRIZE

Za sedanjo hudo krizo gospodarstva v državi so poleg zunanjih mednarodnih gospodarskih dejavnikov odgovorne tudi vse italijanske stranke, pod okriljem katerih se je razrasel klientelizem, podkupovanje, izkoriščanje oblasti v osebne in strankarske namene, boj za oblastne položaje. Pri tem niso izvzete niti uprave tistih dežel, pokrajin in občin, v katerih vladajo komunisti in socialisti, čeprav o tem veliki italijanski časopisi ne pišejo, ker so se osredotočili bolj na Rim in osrednje organe oblasti.

Konkretna zahteva delovnih ljudi

Italijanski politiki hitijo zatrjevati, da se lahko država reši iz hude krize, v katero je zašla, zgolj s pomočjo novih političnih formul, ki gredo od nove izdaje »levega centra« in »naprednejših ravnovesij« pa do »zgodovinskega kompromisa« ter »socialnega dogovora« vseh političnih sil ustavnega loka. Pri tem pa preveč pozabljajo, da se pereči socialni in gospodarski problemi ne rešujejo s odlašanjem in zavlačevanjem, temveč s konkretnimi ukrepi v korist najširših delovnih kategorij in drugih slojev prebivalstva, ki so soudeleženi v gospodarskem procesu.

V tem smislu so sindikalne organizacije postavile konkretne zahteve glede zamrznitve cen osnovnih potrošnih dobrin in uslug ter glede zajezitve začenjajoče se brezposelnosti s takojšnjimi naložbami v javna dela, kar bi gotovo blagodejno vplivalo na celoten nadaljnji gospodarski razvoj.

Proti narodnosti asimilaciji

SLOVENSKA SKUPNOST kot politična stranka slovenske manjšine v Italiji nima v svojih vrstah kapitalističnih izkoriščevalcev, ampak predvsem preproste delovne ljudi od kmetov, delavcev, obrtnikov pa do trgovcev, kulturnih delavcev in malih posestnikov. Zato je bolj kot katerakoli druga italijanska stranka na strani delovnega človeka in slovenskih delovnih ljudi še posebej. Zato podpira vse tiste sindikalne zahteve, ki težijo k izboljšanju delovnih in življenjskih pogojev delovnih kategorij ter k soudeležbi pri gospodarskem programiranju skupno z drugimi družbenimi in političnimi komponentami (vlada, parlament, gospodarski operaterji).

Boj sindikalnih in drugih delavskih organizacij za boljše življenjske pogoje mora zaobjeti tudi boj za ovrednotenje narodnostne identitete in z njo povezanega kulturnega dviga in okolja slovenskega delavca pred potujčevanjem in asimilacijo, katero italijanske stranke pospešujejo. Slovenska skupnost se zato odločno bori proti vsem oblikam asimilacije slovenskega delovnega človeka.

Lista Slovenske skupnosti ima VEČ MOŽNOSTI kot PCI ali PSI, da ZDRUŽI okrog svojih kandidatov največje število glasov, ker je to SKUPNA LISTA Slovencev ne glede na njihovo nazorsko gledanje !

Tudi politično samoupravljanje!

Samo slovenska politična organizacija je lahko pristna nosilka slovenskega kulturnega bogastva. Te vloge ne moremo odstopiti drugim in drugi je ne morejo opravljati. Izključeno je, da bi Slovenci sami in svobodno odločali o lastni usodi z dovoljenjem, pod varstvom in pokroviteljstvom neslovenskih strank. Tudi na tem področju je

meni, da ne moremo dopustiti, da bi neslovenske stranke s svojo drugačnim interesom podrejeno strankino voljo in disciplino okrnjevale našo samobitno politično in kulturno stvarnost, rezale peruti dinamični boja za naše narodne pravice ter nas spravljale pod peto čisto drugje zakoreninjene in drugam usmerjene narodno-kulturne politike. Naše politično samoupravljanje je logična izpeljava načela o slovenskem narodnem in političnem subjektu. Mi ne moremo sami kot prva oseba voditi naših narodnih, političnih, gospodarskih, socialnih in kulturnih potreb, ako je to naše delo podrejeno drugim, ki jih moramo ubogati. Da bo koristno res za nas, ga moramo upravljati sami. Naše politično samouprav-

ljanje torej pomeni, da Slovenci v Italiji sami vodimo in usmerjamo ter oblikujemo našo samobitno narodno-politično in kulturno stvarnost prek samostojnih, od naše skupnosti demokratično izvoljenih organov.

Brez teh organov nismo narodno-politični subjekt. Upravljamo sami sebe, kar izključuje možnost, da bi nas upravljali drugi. In to se dogaja, če volimo neslovence ali če kandidirajo Slovenci na listah neslovenskih strank. Pač pa je jasno, da naši izvoljeni predstavniki potem na vrhu sodelujejo z italijanskimi predstavniki pri reševanju skupnih zadev v občinah, pokrajinah, deželi in državi. Da pa bo to možno, moramo dati glas Slovenski skupnosti!

Slovenec! Slovenka!

20. junija voli
kandidate

Slovenske skupnosti

torej lasten politični nastop nenadomestljiv. Lastna pot, ki jo predlaga Slovenska skupnost, pomeni tisti pristni narodno-politični pa tudi socialno-gospodarski in kulturni akcijski proces, neke vrste **samoupravljanje**, v katerem Slovenci v Italiji najdemo svoje mesto, pravice in obveznosti, odpravljamo ovire, ki se nam postavljajo, na način in v oblikah, ki najbolj odgovarjajo našim potrebam in stvarnim možnostim.

Naše politično samoupravljanje — preko Slovenske skupnosti — med drugim po-

SLOVENCİ IN DEMOKRACIJA V ITALIJI

V zvezi z bližnjimi parlamentarnimi volitvami skušajo nekateri krogi begati demokratične Slovence, češ da samostojen nastop ne nuži konkretne možnosti za izvolitev lastnega zastopnika v rimski parlament in da je zato bolj koristno podpreti kako demokratično italijansko stranko, da se tako prepreči diktaturam prihod na oblast. Nekateri drugi krogi pravijo spet, da je treba voliti tako imenovane napredne levičarske stranke, ki da se zavzemajo tudi za pravice Slovencev.

Naš odgovor

Globoko cenimo in spoštujemo vsako skrb za ohranitev demokratičnega sistema v državi, ki bi ga totalitarne sile rade odpravile in uvedle svojo diktaturo. Kot Slovenci smo eno takih diktatur že krvavo ob-

čutili na lastni koži, zato nočemo nobene več. Zato zavračamo tako levičarske kot desničarske skrajnosti, ki bi po prihodu na oblast uklenile državo v železen jopič diktature. Pri tem pa spričo izkušenj zadnjih tridesetih let ne smemo pozabiti, da vse italijanske stranke v odkriti ali prikriti obliki skušajo asimilirati narodne in jezikovne manjšine, kar je proti načelom svobode, demokracije in pluralizma. Zato imajo narodne manjšine pravico in celo moralno dolžnost, da se upirajo takšnim poskusom političnih sil večinskega naroda, da jih stalno opozarjajo na svojo pravico do svobodnega obstoja in razvoja in s tem praktično ohranjajo ideale zvestobe in demokracije med svojimi pripadniki.

Po drugi strani pa glasovi Slovencev, oddani kateri koli italijanski stranki, pa naj bo še tako demokratična, ne morejo odločiti o usodi demokracije v državi z nad štiri deset milijoni volivcev! Prav tako ne morejo odločiti o usodi »zgodovinskega kompromisa« med komunisti in demokristjani, ki imajo kot vse italijanske stranke skupen interes, da se Slovenci asimiliramo in odpovemo lastnemu političnemu nastopu.

Zato glas Slovenski skupnosti ni izgubljen glas, ampak je dragoceno pričevanje

Za družbeno preureditev in reforme

Naš socialni cilj je nova demokratična družba, ki bo bolj služila človeku in skupnim koristim. Za takoj pa Slovenska skupnost zahteva otipljivo socialno in gospodarsko politiko na sledečih osnovah: Prvenstvo naj gre človečanskim vrednotam in družbeni vzajemnosti. Več moči naj dobe krajevne ustanove, občine, pokrajine, dežele, ker so naravne nosilke, avtonomije in ker preko njih ljudstvo neposredno sodeluje pri vodstvu države. Poiskati je treba nove vire za ustvarjanje dobrin, odpraviti razsipnost, mobilizirati in bolj modro izkoriščati vse razpoložljive vire ter infrastrukture. Dalje zahtevamo novo politiko naložb, spremembo davčnega ustroja, ki bo izravnal in pravičnejše porazdelil davčna bremena, izvedbo politike reform, ki so ostale samo na papirju, politiko, ki bo omogočila večje naložbe in s tem ustvarila nova delovna mesta, večjo zaposlenost, povečanje stimulacije prihrankov, preureditev gradbeništva in temeljnih zakonov za gradbeništvo, da bodo hitreje izvedljivi in da bo mali kmet zaščiten v primeru razlaščenja, tako da bodo za male

lastnike veljali pri razlaščenju ter izplačevanju odškodnine drugačni predpisi kakor za veleposestnike in špekulante z zemljišči. Slovenska skupnost dalje predlaga in zahteva izboljšanje kmetijske politike, da se odpravi velika vrzel med dohodki kmetijstva in industrije in se prepreči beg z zemlje. Nadaljnje zahteve so preureditev prevoznitva, obrtnitva in trgovine, več pravičnosti pri plačah, zaposlitev za mladino, odprava klientelizma in korupcije. Logika dobička multinacionalnih družb terja novo politiko razvoja, ki postavlja v središče človeka, da bo iz odrinjenca postal protagonist v podjetju.

V tem trenutku krize gre vsa naša podpora brezposelnim in tistim delavcem ter nameščencem, ki jih zaradi zapiranja tovarn odpuščajo ali postavljajo v dopolnilno blagajno. Dalje dvigamo glas proti inflaciji, zaradi katere pada kupna moč plač in pokojnin, katere je treba zato nujno zvišati. To je le nekaj točk, ki smo jih lahko zaradi premalo prostora samo našteali. Slovenska skupnost jih uvršča v svoji volilni program.

Zakaj je PCI ODSTOPILA od dvojezičnega napisa PCI-KPI na volilnem znaku, kot ga je imela lani 15. junija?! Ali je ta umik nazaj v duhu »kompromisa« z DC?

o prisotnosti naše manjšine v teh krajih, protest proti predolgemu zavlačevanju in neizpolnjevanju njenih pravic ter krik po polnopravnem življenju v svobodi in demokraciji.

To bodi naš prispevek k ohranitvi demokratičnega pluralizma v Italiji!

SLOVENCEM V PREMISLEK

ZA DC NE BOMO GLASOVALI:

- 1) ker nasprotujemo vključevanju v italijanske stranke;
- 2) ker je kot najmočnejša vladna stranka najbolj odgovorna za nerešena manjšinska vprašanja;
- 3) ker ne spoštuje sprejetih političnih sporazumov (glede vključitve predstavnika Slovenske skupnosti kot politične zastopnice slovenske narodnostne skupnosti v deželno komisijo za nadzorstvo in programiranje radijskih in televizijskih oddaj);
- 4) ker je odločilno pripomogla k izključitvi Slovenske skupnosti, da ne more biti deležna javnega finansiranja;
- 5) ker njeni dosedanji predstavniki v parlamentu niso imeli posluha za naše probleme;
- 6) ker je PREPREČILA uporabo slovenščine v izvoljenih svetih.

Nastop SLOVENSKE SKUPNOSTI na parlamentarnih volitvah je zgodovinskega pomena, ker vsi Slovenci v deželi prvič nastopamo pod istim znakom lipove vejice.

Ker nastop zahteva mnogo naporov in finančnih sredstev, zato

PRISPEVAJTE V VOLILNI SKLAD

V Trstu:

Prinesite svoj prispevek na sedež v Ul. Machiavelli 22, tel. 69-126 ali pošljite po tekočem računu št. 11/126.

V Gorici:

Ul. S. Chiara 2, tel. 82056.

ZA PCI NE BOMO GLASOVALI:

- 1) ker smo proti vključevanju v italijanske stranke;
- 2) ker za PCI ni važno, koliko bo čez 10 let še SLOVENCEV, pač pa, koliko bo KOMUNISTOV;
- 3) ker je pripravljena delati »KOMPROMISE« z DC tudi na račun slovenskih pravic;
- 4) ker je z vzdržanjem PREPREČILA uvedbo slovenščine v notranji pravilnik pokrajinskega sveta v Trstu in s tem dala roko DC;
- 5) ker ne more izvoliti slovenskega poslanca, ker ta ne kandidira v dveh okrožjih kot njegov italijanski kolega Cuffaro;
- 6) ker je PCI vložila tak zakonski predlog za reformo višje srednje šole, ki je pomankljiv glede valorizacije slovenskih šol in slovenskega jezika.

ZA PSI NE BOMO GLASOVALI:

- 1) ker smo proti vključevanju v italijanske stranke;
- 2) ker Slovenci v njej nimajo ustrezne besede;
- 3) ker je skupno s komunisti PREPREČILA spremembo notranjega pravilnika pokrajinskega sveta v Trstu za prosto rabo slovenščine in s tem pomagala demokristjanom iz zagate;
- 4) ker ni ne v vladi ne v parlamentu nič pomembnega naredila za Slovence;
- 5) ker se njen voditelj De Martino NI DRŽAL svečane obljube, dane pred štirimi leti na Trgu Goldoni v Trstu, da bo pogoj za vstop PSI v vlado globalna zaščita Slovencev;
- 6) ker ni doslej še nobenega Slovenca izvolila v Parlament.

ZA INDEPENDENTISTE NE BOMO GLASOVALI:

- 1) ker niso slovenska stranka;
- 2) ker nimajo nobene perspektive;
- 3) ker še niso nikdar nič naredili za Slovence;
- 4) ker se Slovenci tudi pri njih potujčujejo.

PRVIČ V BENEČIJI, REZIJI IN KANALSKI DOLINI

Sedanje volitve v italijansko državno skupščino predstavljajo za nas Slovence veliko zgodovinsko priložnost; na katero smo čakali celo vrsto let. Priložnost, da se končno predstavimo v vseh krajih naše dežele, povsod tam, kjer smo Slovenci doma: od Kanalske doline, do Rezije, Tera in Nadiže, tja do Goriške, Krasa in Miljskih hribov. Vzdolž celotnega ozemeljskega loka, kjer smo Slovenci v Italiji naseljeni, kjer živimo, trpimo, se borimo za svoje pravice, za boljši kos kruha, za boljši jutri.

Vendar pa vsi Slovenci, kjerkoli se nahajamo, v kakršnemkoli družbeno-gospodarskem okolju živimo, iz kakršnih koli zgodovinskih izkustev izhajamo, imamo neke skupne potrebe: uveljavitev našega jezika, razvoj slovenskega šolstva, obramba naše zemlje, nadaljnji družbeni, gospodarski in kulturni napredek našega delovnega človeka.

Naše potrebe so enotne, zato je tudi primerno, da te potrebe pridejo do izraza v enotni politični formaciji v enotni stranki, ki edina lahko vodi učinkovit boj za naše pravice.

Zato je prisotnost našega volilnega simbola povsod po deželi, kjer živijo Slovenci, velik dogodek, ki ga moramo vsi pozdraviti in se ga veseliti. To je prvič v zgodovini Slovencev v Italiji, da jih na volitvah združuje samostojna slovenska volilna lista s starodavnim simbolom lipove vejice na ozemlju celotnega deželnega ozemlja, kjer prebivajo, od Trbiža do Miljskega zaliva.

—o—

Zgodovinski dogodek za beneške Slovence

V nedeljo, 6. junija je SLOVENSKA SKUPNOST imela številne volilne shode v Beneški Sloveniji. Povsod so izredno dobro uspeli proti vsakemu pričakovanju, posebno še v Št. Lenartu, Klodiču, Krasu, Gornjem Tarbiju, Srednjem ter v Sovodnjah, Matajurju in Trčmunu.

Številni poslušalci so pozorno poslušali govornike, ki so predstavili prvi nastop in program liste Slovenske skupnosti v Beneški Sloveniji, ter jim ob koncu ploskali.

To je bil res zgodovinski dan za beneške Slovence in za nas vse!

Odgovorni urednik Andrej Bratuž. Registrirano na sodišču v Gorici dne 26. sept. 1974. z dekr. št. 99.

Tiskala tiskarna GRAPHART

Glasovi za Slovensko skupnost NISO zgubljeni! Z njimi rešujemo naš narodni obstoj!